

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84.—, polletno Din 42.—, mesečno Din 7.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto III.

Ljubljana, 16. maja 1931.

Štev. 20.

Zakonska stabilizacija dinarja.

Razvoj in napredek našega gospodarstvenega življenja je bil doslej težko oviran vsled nestabilnosti naših zakonitih plačilnih sredstev. Tudi državne finance so mnogo trpele, da se je zamogel dinar vzdrževati zadnja leta na trdnem stališču. Trgovina z inozemstvom je bila otežkočena z raznimi deviznimi omejitvami, poleg tega pa so se morali vsi večji sklepi glasiti na valuto tistih držav, ki so imele svoja zakonita plačilna sredstva že stabilizirana.

Vse dosedanje vlade so se trudile doseči inozemsko posojilo, ki naj bi se porabilo za stabiliziranje dinarja in dalo zlasti naši zunanji trgovini možnost normalnega, solidnega razvoja. Vsi poizkusi, združeni s težkimi finančnimi žrtvami, so se razbili ob nezaupanju inozemstva, katero so sejele uspešno nam sovražne države. Niti pripravljenost naših prejšnjih državnikov, da dajo poleg običajnih finančnih obveznosti še druge, politične in gospodarske koncesije, ni dosegla zaželenega cilja.

Cesar niso zmogle prejšnje vlade, je takorekoč preko noči, brez dolgotrajnih pogajanj, brez najmanjših političnih ali gospodarskih koncesij, pod razmeroma zelo ugodnimi plačilnimi pogoji dosegla naša sedanja vlada, kar je dokaz, da se je zaupanje inozemstva v našo državo močno dvignilo.

Iz dnevnega časopisja vam je znano, da se je dne 8. t. m. v Parizu sklenil najem mednarodnega posojila v znesku 1.025 milijonov francoskih frankov po

obrestni meri 7% za dobo 40 let. Emisija tega posojila se bo izvršila po razmeroma visokem kurzu 87.5% ter je mogoča konverzija (t. j. prenos posojila na ugodnejše pogoje, zlasti glede obrestovanja, ki je z ozirom na sedanje razmere svetovnega denarnega tržišča še vedno visoko) po preteku petih let.

V zvezi s tem posojilom je naš kratki dne 11. t. m. podpisal

zakon o stabilizaciji valute,

na podlagi katerega je določena vrednost našega dinarja s težo 26.5 miligrama čistega zlata, kar znači z drugimi besedami, da stane 1 kg čistega zlata 37.736 Din. Stabilizacija tedaj popolnoma odgovarja sedanji vrednosti dinarja (10.9556 Din za 1 švicarski frank).

Narodna banka je dolžna zamenjati od 28. junija t. l. naprej, ko stopi zakon o stabilizaciji v veljavo, bankovce za zlato ali pa za take zlate devize, na podlagi katerih je mogoče v inozemstvu nabaviti zlato, prosto vsakih izvoznih omejitev.

Izvoz zlata in deviz je svoboden in odpade večina vseh dosedanjih deviznih odredb.

Narodna banka je dolžna imeti 25% zlatega kritja (v zlatu in zlatih devizah) celokupnega obtoka od nje izdanih bankovcev, kar znaša 35% njenih celokupnih obveznosti.

Ker preneha biti zlato in srebrni denar, izdati na podlagi starih zakonov,

plačilno sredstvo, dobimo nov drobiž iz zmesi aluminija in srebra.

Kritje obtoka novčanic je tedaj odrejeno s takozvano mešano fundacijo, pri kateri tvori jedro zlata podlaga v čistem zlatu in zlatih devizah, na podlagi katerih je mogoče v inozemstvu dvigniti vsakih izvoznih omejitev prosto blago. Zlato kritje znaša 35%, ostanek pa mora biti krit z državnimi vrednostnimi papirji.

Izjave naših gospodarskih strokovnjakov se strinjajo v tem, da je najem posojila zelo ugoden, zlasti z ozirom na težko svetovno gospodarsko stanje. Stabilizacija valute bo nedvomno močno pospešila razvoj naše zunanje trgovine in

s tem ugodno vplivala na splošni gospodarski položaj.

Inozemstvo, zlasti češkoslovaški tisk, poudarja, da zaupanje inozemstva najjasneje priča o konsolidaciji Jugoslavije ter o neuspehu raznih inozemskih intrig, ki so skušale, doslej z delnim uspehom, prikazati našo državo v neugodni luči.

Tudi za najem potrebnega investicijskega posojila, ki bi najugodneje vplivalo na izboljšanje konjunktura, so sedaj izgledi veliko ugodnejši.

Stabilizacija dinarja je največji dogodek v naši finančni politiki ter bo nedvomno ugodno vplival na državne finance in na vse panoge našega gospodarstva.

Konkurenca.

Vedno česče se izgovarja ta beseda v zvezi z razmotrivanjem gospodarskega vprašanja.

Konkurenca ubija.

Konkurenca ustvarja.

Če krenemo iz gospodarskega polja na katerokoli drugo sodobno področje, vidimo isti pojav, isti način borbe za obstanek, za prvenstvo; le s to razliko, da ima na drugih poljih človeškega udeleževanja drug naziv: »tekmovanje«.

Tekmovanje je zdrav pojav. Ono ustvarja prvake, podžiga k delu, k vztrajnosti, k iskanju novih poti, vodečih do uspeha. Tekmovanje je zdrav pojav, dokler — ne prekorači mej dopustnosti. Tudi na sportnem polju, pri lovu za rekorde poznamo nepošteno tekmovanje, ki je prekoračilo dopustne meje ter zadobilo drugo obliko: surovost, brezobzirnost, nepoštenost.

Prav tako stoji zadeva s trgovsko konkurenco.

Solidna trgovina stremi po velikem prometu ob znosnih cenah in dobrih kvalitetah. Nesolidna trgovina pa zasleduje povsem druge cilje, in se pri tem ne straši prekoračiti meje dopustnosti, niti ne kreniti na pot, ki tudi s poštenostjo ni v popolnem soglasju.

Včasih ima neloyalna konkurenca svoj izvor v boleznem stremljenju po prven-

stvu za vsako ceno in se navadno prenapné ter izpuhti v nič, ko so se borbeno sredstva raztrosila. Največkrat se to zgodi tik pred doseženim ciljem. V tako neloyalno konkurenco se spuščajo večinoma nepreračunljivi ljudje, loveči se za trenutnim uspehom — do cilja. Preko cilja niso gledali; niso računali, da je treba zavzeto postojanko tudi obdržati, da je uspeh trajen. Za obdržanje zavzete postojanke je treba zadostnih, čvrstih sil. Izčrpane moči se morajo umakniti že neznatnemu odporu. Izgubljena ni samo zavzeta postojanka, izgubljena so tudi vsa sredstva, ki so bila potrošena v svrhu trenutnega, navideznega uspeha.

Solidni trgovini je opasnejša neloyalna konkurenca, ki zasleduje smoter odvzemanja odjemalcev po določenem načrtu v daljši dobi in ki razpolaga z rezervami, katere vrže v borbo šele tedaj, ko je cilj dosežen.

Lojalna konkurenca pa, če tudi kdaj navidezno škoduje, solidni trgovini ni nevarna. Medsebojno tekmovanje sili trgovca k izpopolnjevanju in ga že samo, zlasti v sedanji nekonjunkturni dobi uklepa v meje poslovne solidnosti.

Največji škodljivec trgovine je nesolidnost, ker vzbuja med najboljšimi trgovčevimi prijatelji, med njegovimi odjemalci, videz skopuštvu in oduštvu,

vsled česar mu jih odtujaže in vodi k konkurentom.

Lojalna konkurenca se poslužuje v svojem boju samo dveh glavnih orožij: solidnosti in spretnosti.

Solidnost narekuje trgovcu zopet dvoje: dobro kvaliteto in zmerno ceno.

Od trgovčeve spretnosti, izkustev in informativnosti je odvisno, če zamore dati svoji trgovini viden pečat solidnosti, poleg tega pa se mu odpira široko polje dela na drugih trgovskih področjih. O teh področjih smo govorili obširno že v mnogih člankih, sledečih si skoraj v vsaki številki, zato naj samo resimiramo:

Zaloga naj vedno odgovarja vsem zahtevam in potrebam odjemalcev.

Snaga, red in ukusnost naj daje viden pečat lokalu, opremi, izložbam, blagu, ovojnicini in seveda tudi zunanosti trgovskega osebja.

Vedenje prodajnega osebja pa je predpogoj za uspeh, zato naj vlada pri občevanju s strankami najstrožje načelo prijazne, uslužne in skrajno obzirne postrežbe.

Lojalne konkurence se soliden trgovec ne boji, tembolj pa mu škoduje nelojalna konkurenca, in želeti bi bilo, da se določbe zakona o pobijanju nelojalne konkurence tudi striktno izvajajo. Pojavam nelojalne konkurence naj bi zlasti naši trgovski gremiji in druga stanovska predstavništva posvečali več pozornosti, da se škoda že v kali zatre.

Nesmotna kalkulacija pri lesni produkciji.

(Nadaljevanje.)

Prav tako mora lesotržec upoštevati okolnost, da pri dovozu lesa na žago ali na drugo obdelovališče plača tudi 30 oziroma 35% prevoznine za odpadke.

Predno se odloči trgovec za nakup rastočega lesa naj točno do podrobnosti prouči razmere in se dogovori z vozniki že pred sklepom kupčije. Tak predgovor naj bo za voznike obvezen, za trgovca pa pogojen. Marsikatero razočaranje bi odpadlo, če bi si trgovec pred sklepom nakupa zagotovil izvoz na žago. Nesheto slučajev je, da se je v kalkulaciji »usekal« ter je mnogokrat prisiljen kasneje plačati dvojno, trojno in celo večkratno ceno za izvoz lesa iz gozda na obdelovališče.

Četrty činitelj: žaganje ali obtesava in skladiščna manipulacija lesa je najbolj stabilen ter ga zamore trgovec točno izračunati. V to svrhu mora zbrati in sešteti vse izdatke enega leta za žago, ki vsebujejo:

1. režijske stroške, t. j. plače, mezde, obratovalne stroške, zavarovalnine itd.;

2. vsakoletni 10% odpis vrednosti premičnega inventarja in strojev;

3. vsakoletni odpis vrednosti nepremičnega inventarja;

4. primerno obrestovanje v žago in blago naloženega kapitala.

Skupno vsoto teh režijskih izdatkov naj razdeli s številom kubičnih metrov zrezanega lesa v dobi istega leta, da dobi na ta način znesek, ki odpade na stroške žagarske manipulacije za posamezen kubični meter.

Primeri za izračunavanje stroškov žagarske manipulacije:

1. letna režija	Din 80.000—
2. odpis nepremičnega inventarja	„ 3.000—
3. odpis premičnega inventarja	„ 8.000—
4. obrestovanje vložene glavnice	„ 7.000—

Celoletni stroški Din 98.500—

Recimo, da žaga letno izdela 7000 m³ rezanega blaga. Na kubični meter bi tedaj odpadlo:

98.500 (Din) : 7000 (m³) = 12,64 Din stroškov.

Taka kalkulacija je seveda mogoča le pri tistih žagah, ki vodijo urejeno knjigovodstvo. Manjši žagarji pa, ki ne vodijo urejenega knjigovodstva, katero bi jim omogočalo točno izračunavanje stroškov rezanja za 1 kub. meter lesa, si morajo pomagati na sledeči način.

1. Izračunajo naj približne dnevne izdatke za žago, tedaj plače, dnine in druge postranske stroške.

2. Pri odpisu (2—5% letno) od vrednosti nepremičnega inventarja naj celoletni odpis delijo s številom celoletnih delovnih dni, (ne s 365!) da dobijo znesek odpisa, ki odpade na vsak posamezni dan. Ako imajo žago v najemu, naj namesto odpisa vrednosti razdelijo celoletni znesek najemnine s številom delovnih dni, da tako izračunajo znesek najemnine, ki odpade na posamezen delovni dan.

3. Pri odpisu vrednosti premičnega inventarja naj postopajo tako kot pod točko 2. s to razliko, da je celoletni odpis vrednosti višji (10—15%). Če je žaga v najemu in premični inventar ni last trgovca, odpade ta točka.

4. Celoletno višino obresti vložene glavnice naj pravtako razdelijo s številom delovnih dni v letu, da dobijo dnevni izdatek za obrestovanje.

5. Izračunane dnevne izdatke od 1 do 4 naj seštejejo. Vsota je dnevni režijski izdatek.

Preostane še ugotovitev dnevne kapacitete žage, t. j. določitev, koliko kub. metrov normalno zreže žaga na dan. V ta namen ne zadostuje, da si trgovec izbere poljuben dan in skubicira množino dnevno zrezanega lesa, ker je tudi lesna produkcija podvržena raznim vplivom, ki bodisi zmanjšujejo ali pa povečujejo dnevno kapaciteto; posebno vodne žage so v veliki meri odvisne od različnih ča-

sóvnih perijod. Take poizkusne meritve je treba napraviti večkrat, ob različnih letnih časih. Poleg tega pa mora računati trgovec tudi z različnimi motnjami, ki povzročijo zastoj v obratu, bodisi iz mehaničnih ali kakih drugih vzrokov.

Ko je ugotovil povprečno množino v enem delovnem dnevu zrezanega lesa, naj dnevne stroške razdeli s številom kub. metrov povprečnega dnevnega reza. Če n. pr. znaša ugotovljeni dnevni strošek žage Din 130, povprečna dnevna kapaciteta žage pa znaša 9 m³, je račun sledeč:

130 (Din) : 9 (m³) = 13:33 Din stroškov za rezanje 1 m³ gotovega lesa.

Preostane še peti činitelj: **stroški dovoza lesa na železnico**, katerim moramo priračunati še stroške za nakladanje v vagon, oziroma eventualni strošek za manipulacijo na skladišču in za druge skladiščne stroške, kar pa je navadno malenkostno.

Tudi ta činitelj zavzema važno mesto, ker je od razdalje med žago in oddajno postajo ter od stanja poti odvisno, koliko plačamo za prevoz enega kub. metra. Cena lesa pa se navadno ob prodaji glasi: franko vagon, nakladalna postaja. Stroški za dovoz so odvisni poleg tega tudi od raznih letnih časov in so običajno manjši tedaj, ko imajo kmetje manj lastnih voženj, in višji, kadar se vzniki rabijo pri kmečkem delu.

(Koniec prihodnjic.)

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

BILANCIRANJE V LESNI TRGOVINI.

Predbilančno postopanje se vrši po istih knjigovodskih principih, kakor smo jih že obravnavali za vse vrste trgovine in obstoji v zaključevanju knjig ter v sestavljanju izvlečkov (seznamov), na podlagi katerih izračunamo potom zbiranja in seštevanja stanje posameznih računov koncem leta.

Razliko v zaključevanju tvori edino le knjiga produkcije, o kateri smo istotako govorili:

Važen, često najvažnejši del bilanciranja tvori pri lesni trgovini

inventiranje,

to je popisovanje blagovnih zalog na dan zaključnega dneva.

Ob pravilnem vodstvu blagovne knjige imamo sicer v nji glavne podatke; natančnejši pregled pa nam nudi kontrolna skladiščna knjiga, v kateri smo vodili blago porazdeljeno po skupinah, vrstah in množinah. Vendar je često potrebno, da se trgovec tudi prepriča, če se popisane zaloge faktično nahajajo na skladišču.

Seveda bi bilo zlasti pri večjih zalogah absurdno ukvarjati se ob inven-

turi z merjenjem širine in dolžine posameznih desak, premera in dolžine posameznih debel itd., ker je to delo združeno s prekladanjem in velikokrat težko izvedljivo.

Prav zato vodimo kontrolno skladiščno knjigo po že opisanih načelih, da je iz nje razvidno stanje zalog.

Ker pa je priporočljivo, da se trgovec vsaj enkrat letno prepriča, če se dejansko stanje zalog ujema z onim, ki ga izkazuje knjiga, je potrebna tudi pri lesni trgovini inventura v svrhu kontrole. Pri pravilno manipuliranih skladiščih je inventiranje lahko; saj so posamezne vrste in dimenzije zložene navadno tako, da jih lahko v naglici preštujemo.

Hlodev seveda ne bomo merili, preštujemo jih pa brez posebnega truda, da ugotovimo, če se število komadov ujema z onim, ki ga izkazuje kontrolna skladiščna knjiga, kjer imamo zabeleženo tudi kubaturo. Če je število hlodev manjše kot jih izkazuje ta, moramo, naravno, stanje v kontr. sklad. knjigi primerno reducirati, upoštevajoč pri tem povprečno kubaturo posameznega komada, ki jo dobimo na ta način, da skupno kubaturo v kontr. skladiščni knjigi razdelimo s številom komadov.

Isti postopek je pri rezanem lesu, katera smo izmerili in vpisali v kontr.

sklad. knjigo že ob prevzemu. Število komadov, ki ga lahko in v naglici brez posebne zamude časa ugotovimo na skladišču, se mora kriti s stanjem, katero izkazuje knjiga. Če je stanje manjše ali večje, je treba ugotoviti, kje tiči napaka, oziroma kaj je vzrok, da je blaga manj kot ga izkazuje knjiga.

Na štetje po komadih se omejimo tudi pri popisovanju ostalih vrst in dimenzij lesa, kjer moramo prav tako eventuelne razlike v skladiščni knjigi spraviti v soglasje z dejanskim stanjem zalog na podlagi preračunane povprečne kubature enega komada.

Ta popis izvršimo na glavnem oddajnem skladišču ter ga pri srednjevelikem podjetju lahko opravi ena oseba v enem dnevu. (Dalje sledi.)

The logo for Schmoll Pasta features the brand name in a stylized, cursive script. 'Schmoll' is written in a larger, more ornate font, while 'Pasta' is in a slightly smaller, simpler script below it. The text is enclosed within a decorative, circular border that resembles a swirl or a ribbon.

je pri nas in v inozemstvu najbolj priljubljena

krema za čevlje

Gospodarske beležke.

Za zabrano uvoza starih strojev.

Ugodne razvojne okolščine so napolile mnogo inozemskih tekstilnih podjetij, da so prenesla svoje stare obrabljene stroje v Jugoslavijo, kjer se jim edino še rentirajo, kajti v inozemstvu ne morejo več konkurirati modernejšim izdelkom. To konjunkturistično izkoriščanje je dalo našemu trgovinskemu ministru povod, da je zabranil lani nadaljnji uvoz starih strojev za tekstilno industrijo v Jugoslavijo. Zagrebške »Novosti« se zavzemajo, naj se uvoz starih strojev tudi za drugo industrijo prepove ter naj se določila poostrijo, da ne bo več mogoče vsled dvoumnih tolmačenj kršiti že izdanih odredb.

Zgraditev trgovske akademije v Ljubljani.

Dolgoletno prizadevanje društva za zgradbo »Trgovske akademije« v Ljubljani pod neumornim vodstvom njenega predsednika g. Ivana Jelačina je končno kronano z uspehom ter je vlada odobrila najetje posojila v znesku Din 4.700.000— pri Državni hipotekarni banki v svrhu kritja gradbenih stroškov. Društvo »Trgovskega akademija« je prepustila državi stavbišče poleg »Trgovskega doma« na oglu Bleiweissove in Gregorčičeve ulice. Z gradbo se prične že letos, ter bo to poslopje eno največjih in najbolj reprezentativnih učnih zgradb pri nas.

Denarna nakazila v Anglijo.

Od 15. t. m. je mogoče pošiljati potom posebne mednarodne nakaznice, ki se dobi pri vsakem poštnem uradu zneske do 3000 Din v Anglijo. Dinarji se preračunavajo v angleške funte po tečaju beograjske borze iz prejšnjega dne. Pristojbina znaša 1%, najnižja pristojbina je 5 Din.

Naša pogodba s Češkoslovaško

bo ratificirana v bližnjih dneh ter stopi najbrž v veljavo že začetkom junija.

UDELEŽBA TUJIH DRŽAV PRI NAŠI ZUNANJI TRGOVINI.

Naša zunanja trgovina je z izjemo predlanskega leta zaključena večinoma pasivno ter se je tekom zadnjih treh let po vrednosti (v milijonih dinarjev) kretala sledeče:

leta:	izvoz:	uvoz:	bilanca:
1928	6445	7835	— 1390
1929	7922	7595	+ 327
1930	6780	6960	— 180
skupaj	21.147	22.390	— 414

Po posameznih državah razdeljena skupna vsota vrednosti našega izvoza in uvoza (v milijonih dinarjev) se deli na sledeče glavne države tekom zadnje triletne dobe:

	izvoz:	uvoz:	bilanca:
Italija	5570	2545	+ 3025
Češkoslovaška	1562	3956	— 2394
Avstrija	3591	3850	— 259
Nemčija	2245	3476	— 1231
Madžarska	1593	1415	+ 178
Anglija	312	1285	— 992
Francija	846	923	— 77
Grčija	1529	226	+ 1303
Romunija	1302	613	+ 689
Švica	554	324	+ 230

Najugodnejšo bilanco kaže naša zunanja trgovina z Italijo, na katero odpade največji delež naše zunanje trgovine, pa tudi najvišja aktivnost. Najbolj pa smo pasivni v našem trgovanju s Češkoslovaško ter tudi od nove pogodbe ni pričakovati bogzna kakšnega izboljšanja.

Tudi Francija ne zavzema v naši zunanji trgovini tistega mesta, ki bi ji kot prijateljski državi pristojalo, ter je udeležena na prometu zadnjih treh let komaj s štirimi odstotki, poleg tega pa smo bili tudi tu še od lani pasivni.

Notranje posojilo za zgradbo cest.

Po informacijah »Jugoslovenskega Lloyd« je konzorcij bank in zavarovalnic v Zagrebu in Beogradu pripravljen dati petletno posojilo v višini pol milijarde dinarjev proti osemodstotnemu obrestovanju za zgradbo cest v celi državi.

Nogavice, rokavice, volna in bombaž
najceneje in v veliki izbiri pri

KARL PRELOG, Ljubljana
Židovska ulica — Stari trg

Pregled zunanje trgovine lanskega leta po glavnih državah stanja skoraj v ničemer ne izpremeni ter daje sledečo sliko našega izvoza in uvoza z vrednostjo v milijonih dinarjev:

	izvoz:	uvoz:	bilanca:
Italija	1925	790	+ 1135
Avstrija	1200	1160	+ 40
Nemčija	790	1240	— 450
Češkoslovaška	550	1240	— 690
Madžarska	480	400	+ 80
Grčija	400	50	+ 350
Francija	290	280	+ 10
Romunija	200	225	— 25
Švica	175	105	+ 70
Anglija	420	110	— 330

Na ostale države odpadejo razmeroma majhni deleži ter smo z večino drugih držav izmenoma aktivni in pasivni za neznatne vsote.

Letos pa smo v prvem tromesečju trgovali s sledečimi glavnimi državami (vrednosti v milijonih dinarjev):

	izvoz:	uvoz:	bilanca:
Italija	320.5	160.1	+ 160.4
Avstrija	170.6	205.4	— 34.8
Nemčija	155.7	242.1	— 96.4
Čehoslovaška	107.9	229.9	— 122.0
Madžarska	79.4	64.9	+ 14.5
Grčija	46.8	—	+ 46.8
Francija	43.6	55.5	— 11.9
Švica	43.1	23.2	+ 19.9
Poljska	38.4	17.3	+ 21.1
Španija	33.4	—	+ 33.4
Anglija	22.9	89.5	— 66.6
Belgija	18.8	—	+ 18.8
U S Amerika	12.7	53.6	— 40.9

Poleg teh držav so uvozile v letošnjem prvem četrtletju k nam še sledeče države (vrednosti v milijonih dinarjev): Brazilija 35·7, Argentina 29·8, Britska Indija 28·6, Romunija 26·5 in Holandska 16·9.

Razveseljivo moramo beležiti tudi pričetek razvoja naše trgovine s Španijo, kamor smo izvozili letos že za 33·4 milijona vrednosti.

VINARSKI KONGRES V MARIBORU.

Ob priliki vinske razstave v Mariboru se je vršil tudi dobro obiskan kongres vinogradnikov iz Dravske banovine, na katerem se je soglasno sprejela resolucija, predlagana po predsedniku g. Lovru Petovarju, ki v interesu rešitve težke vinogradniške krize zahteva:

1) Zmanjšati ploskev vinogradov, prepovedati obnovo starih in napravo novih vinogradov, zlasti v nižinskih ravninah.

2) Trošarino na vino treba znižati v toliko, da liter vina celokupno ne bo obremenjen z več kot enim dinarjem skupnih trošarinskih dajatev.

3) Podpirajo naj se vinogradniške zadruge, da se reši malega in srednjega vinogradnika.

4) Izvozne premije za vino naj se ne vežejo na velike množine kot doslej,

marveč naj se izvozna premija prizna za vsak izvoz od 9 hl naprej. Olajšajo naj se tudi carinski predpisi v obmejnem prometu.

5. Uporaba natrijevega bisulfita naj se dovoli kot nadomestilo za žveplo. Zakon o pobijanju draginje pa naj se tudi pri vinu strogo izvaja.

Dalje priporoča resolucija, naj se pri sklepanju trgovinskih pogodb z drugimi državami upoštevajo v večji meri interesi našega vinogradništva. Carina na tiste vinogradniške potrebščine, ki jih moramo uvažati iz inozemstva naj se ukine.

Produkcija takozvanih brezalkoholnih pijač, ki ne vsebujejo naravnih sadnih sokov, naj se sploh prepove.

Resolucija se zavzema tudi za davčne olajšave vinogradnikov.

NAŠ INDEKS CEN.

Po dolgem času je prvič narastel v aprilu naš indeks cen na debelo na 75·5, dočim je znašal v marcu 74·6, v februarju 74·8 in v januarju 75·7.

Da je splošni indeks cen na debelo narastel je vzrok podražitev žita. Ker se v maju podraževanje žita nadaljuje, je gotovo, da bo tudi indeks cen za maj pokazal zopet navzgor.

Tega naraščanja pa ne smemo smatrati za kako splošno merilo, ker so žitne cene pri nas poskočile samo lokalno vsled visoke carinske zaščite, dočim v ostalih delih sveta navzlic temu, da je sezona že pozna, niso porastle.

Posamezni proizvodi kažejo v razmerju nasproti marcu sledeče gibanje:

proizvodi:	marec:	april:
rastlinski	73·3	77·6
industrijski	72·6	73·9
živalski	77·4	75·4
rudninski	80·2	77·4

Nenormalno je, da se je dvignil indeks industrijskih proizvodov, kar je gotovo samo prehodnega pomena. Indeksa za živalske in rudninske proizvode pa sta ponovno občutno padla.

V razmerju nasproti zadnjim letom kaže skupni indeks koncem aprila leta 1929 106, 1930 89·6 in letos 75·5.

XI. LJUBLJANSKI VELESEJEM.

Letošnji XI. ljubljanski velesejem, ki se vrši od 30. maja do 8. junija je tako zaseden, da bo več tvrdk, katerim ne bi bilo mogoče dodeliti prostora v razstavnih zgradbah, razstavilo svoje proizvode pod solnčniki na prostem.

V pav. E je nameščena stanovanjska oprema, pohištvo, glasbeni instrumenti in na polodprtem prostoru plutovina in zamaški, čolni, pleteno pohištvo, vozovi in drugi kolarski izdelki.

V pav. F je nameščena strojna indu-

strija (stroji za obdelavanje lesa, ključavničarje, kleparje, kovače), tiskarski stroji, pletilni stroji, mesarski stroji, poljedelsko orodje, fina mehanika in na polodprtem prostoru tudi razni stroji, turbine, stavbeni material in keramična industrija.

V pav. G je nameščena vsa kovinska industrija, kovine in izdelki iz kovin (železo, jeklo, cink, baker, svinec, medenina), mlinski stroji, elektrotehnika, kemična industrija, avtomobili in na polodprtem prostoru poljedelski stroji, stroji za mlekarstvo (separatorji itd.) kotli za žganjekuho in hladilni aparati.

V pav. H je nameščena živilska industrija, parfumerija, pisarniške potrebščine, pisalni in računski stroji, šivalni stroji, kolesa, kožuhovinarstvo. Na polodprtem prostoru živilska industrija, galanterija in bižuterija.

V pav. J so nameščeni avtomobili in radio in na polodprtem prostoru motorna kolesa.

V pav. L je nameščena krasna in moderna higienska razstava.

V pav. K je umetniška razstava in radio razstava.

Posebni tekstilni oddelek je nameščen v eni novozgrajenih razstavnih zgradb, ki stoji ob levi strani avenije, ki vodi od glavnega vhoda proti paviljonu ČSR.

Tekstilne razstave se udeležijo skoraj vse večje in najuglednejše domače tekstilne tvornice. Razstravljena bo bombaževina, različno barvano in tiskano bombaževno blago, belo blago, kmetsko platno, hlačevina, bombaževne odeje itd., platno, laneno blago, platno za šotore, jadrovinna, raznovrstno volneno blago, črtasti in tiskani žamet, pliš, pletenine (puloverji, jopice, damske obleke, kopalne obleke, nogavice, razne rute, šale, kravate, itd.), čipke, vezalke, elastika, vrvarski izdelki, konjske odeje in perilo.

Velesejem nudi vsem manufakturnim možnost podrobnega ogleda in primerjave vzorcev, solidno blago in tovarniške cene.

Paviljon N papir, lepenko, kartoteko, knjigovezništvo, usnje in fotografije.

V pav. O je nameščena posebna razstava obrtnikov Dravske banovine.

V Čehoslovaškem paviljonu češka industrija.

Ves prostor na prostem je popolnoma zaseden s poljedelskimi stroji, večinoma v obratu, bencinski motorji, avtobusi in tovornimi avtomobili, polnojarmeniki, stavbenim materialom, zvonovi, hladilnimi napravami, oddelkom za prikazanje modernega avtogenskega varenja in živilsko industrijo.

Jestvinski in vinski oddelek je izpopolnjen z lepim zabaviščem (avtodromi, vrtiljaki itd.).

Legitimacije po Din 30—upravičujejo do polovične vožnje na železnici in parobrodih in se dobe na železniških postajah, denarnih zavodih, trgovskih in obrtniških organizacijah, »Pučniku« in direktno pri velesejskem uradu.

Kolinska

Okusna in zdrava
je

KOLINSKA KAVA

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozilčkov
Ljubljana, Karlovska cesta 4
Prodaja na obroke

Po širnem svetu.

Najnižja diskontna mera v zgodovini.

Newyorška »Federal Reserve Bank« je znižala diskontno mero od 2% na 1½%, kar je najnižja oficijelna diskontna mera v zgodovini denarnega trga.

Privatni diskont pa je navzlic temu še nižji ter znaša pri kratkoročnih menicah 1¼% do 1¼%. Tudi v Evropi je v vseh večjih državah diskontna mera zelo nizka, kar znači, da je likvidnost evropskega denarnega trga velika.

Pri nas je diskont in vsled tega tudi privatna obrestna mera razmeroma še vedno previsoka. Zlasti obrestna mera za dolgoročne kredite, ki bi bili potrebni v svrhu trajnega omiljenja krize.

Dunajski »Kreditanstalt«.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo na Dunaju je izkazal v letnem zaključku 140 milijonov šilingov (1120 mil. dinarjev) izgube, ki je nastala deloma vsled fuzije z »Bodenkreditanstaltom«, deloma pa vsled raznih odpisov. Na zavod je bil vsled te objave velik naval ter so vlagatelji dvigali ogromne vsote in s tem stanje še poostriili. V zadnjih dneh pa se je položaj izboljšal, ker je sklenila vlada priskočiti zavodu na pomoč s 100 milijoni šilingov, Avstr. državna banka in bančna hiša Rotschildov pa prispevata vsaka po 30 milijonov šilingov, poleg tega pa krije zavod sam polovico izgub na ta način, da odpiše od delniške glavnice 25%. S tem je nevarnost odstranjena, večina delniške glavnice pa preide v državne roke.

Poostrene odredbe proti trgovcem v Italiji.

Ker akcija za znižanje cen ni rodila zaželjenega uspeha, se je baje italijanska vlada odločila zapreti trgovine, ki se odredbam niso pokorile ter proti trgovcem uvesti kazensko postopanje.

Svetovna žitna konferenca.

Te dni prične v Londonu zasedati svetovna žitna konferenca, ki je bila sklicana na inicijativo kanadske vlade. Naša država je zastopana po treh delegatih, ki so že prispeli v London.

Število brezposelnih pada.

V zvezi z nastopajočo sezono izkazujejo skoraj povsod izboljšanje ter število nezaposlenih povsod pada. Preuranje pa bi bilo računati s kakim izboljšanjem konjunktura, ker so letošnji statistični podatki o številu brezposelnih še vedno višji kot lani ob istem času, dasiravno tudi lani leto ni bilo niti malo ugodno.

V Nemčiji je število brezposelnih tekom dobrega meseca nazadovalo za 700 tisoč, a znaša navzlic otvorjeni sezoni še vedno ogromno število 4,389.000 nezaposlenih.

Tudi v drugih državah je opazovati zmanjšanje brezposelnosti, a je stanje navzlic temu skoraj povsod višje kot je bilo lani ob istem času.

Rusija prehaja k normalni notranji trgovini.

Ker so se državne prodajalne, ki so bile uvedene v Rusiji, izkazale za nerentabilne ter tudi konsumentom niso ustrezale, na drugi strani pa so se vsled otežkočenih kontrol množile malverzacije, je bila sovjetska vlada prisiljena, da je izdala sklep, na podlagi katerega se dosedanja komunistična oblika nadržnih trgovin zamenja z načeli združene trgovine, pri kateri bodo poslovodje (trgovci) udeleženi na dobičku od prodaje. Trgovina je tedaj prva prisilila Sovjete, da revidirajo svojo ekstremistično gospodarsko politiko in priznajo načelo zaslužka po zasluženju.

Pred sklepom avstrijsko-madžarske trgovinske pogodbe.

V Budimpešti se zaključujejo uspešna pogajanja za sklep nove avstrijsko-madžarske pogodbe, po kateri bo slednja na podlagi preferenčnih carin imela ugodnost izvoziti v Avstrijo 26.000 vagonov žita in moke letno po prednostnih carinskih tarifah, tudi za izvoz živine, zlasti prašičev je dobila Madžarska velike koncesije. Avstriji pa je priznana preferenca za izvoz raznih industrijskih proizvodov.

Bolgarska zunanja trgovina.

Po službenih podatkih znaša bolgarski izvoz v prvem letošnjem četrtletju 1319·4 uvoz pa 979·8 milijona lejev, vsled česar je zunanja trgovina prvega četrtletja zaključena z aktivno 339·5 milijona lejev.

Kriza dunajske trgovine.

Za polomom tvrdke Zwieback se vrstijo konkurzi in poravnave dunajskih trgovskih podjetij v taki množini, da prinaša dunajski »Der Morgen« obširen članek pod naslovom »Polovica Dunaja v poravnalnem postopanju«.

»Ford« v Kölnu.

Te dni je pričela obratovati Fordova tovarna v Kölnu. Dnevno se izdelava osemurnem delu po 150 avtomobilov.

AVSTRIJSKO-NEMŠKA CARINSKA UNIJA.

Vprašanje avstrijsko - nemške carinske unije, ki povzroča že od početka mnogo razburjanja in polemiziranja v vseh evropskih, pa tudi prekomorskih časopisih, se bliža svojemu koncu ter bo na sedanji konferenci Društva narodov tvorilo važen del posvetovanj.

Med zagovorniki unije sta se znašli zopet Madžarska in Italija, ki vidita v njej oficijelno samo akt gospodarske modrosti z ugodnimi posledicami za gospodarstvo obeh držav, ne da bi bile pri tem prizadete koristi bližnjih in daljnjih sosedov. Govorilo se je celo o razširjenju unije na Madžarsko in Italijo. Slednja pa se je zadnji trenutek pričela umikati, ne iz političnih, pač pa ravno iz gospodarskih razlogov, ker bi avstrijska in še posebej nemška industrija zadala težak udarec italijanski. Mikavnost politične plati (četudi se oficijelno tega noče priznati) se mora tedaj v Italiji umikati razsodnejšemu gospodarskemu prevdaraku.

Najodločnejša nasprotnica unije je Francija, ki poudarja, da ne gre za zgolj gospodarsko sodelovanje, temveč je to

Prisilni industrijski sindikati.

O priliki razmotrivanja vprašanja avstrijsko - nemške carinske unije so se pokazale med posameznimi istovrstnimi industrijami Avstrije in Nemčije take razlike, da so pričeli industrijci resno misliti o ustanovitvi prisilnih industrijskih sindikatov, ki naj bi zgladili razlike.

Koliko pšenice potrošijo v nekaterih državah.

Po statističnih podatkih Mednarodnega poljedelskega instituta v Rimu porabi ena oseba na leto sledečo množino žita v kilogramih: v Franciji 198·8, Belgiji 185·3, Italiji 183·7, Madžarski 156·4, Španiji 155·4, Angliji 153·8, Bolgariji 153·2, Danskij 151·6, Švici 139·7, Grčiji 127·5, Nizozemski 123·9, Romuniji 122·8, Jugoslaviji 122·7, Češkoslovaški 114·5.

samo plašč, s katerim se prikriva politična združitev obeh držav in resno ograža mirno sožitje evropskih narodov. Istočasno pa je carinska unija udarec Briandovemu projektu o evropski gospodarski uniji, ker ustvarja že vnaprej dve nasprotujoči si stranki.

Enenju Francije se odločno pridružuje velika večina evropskih držav, zlasti Češkoslovaška in Poljska sta neposredno prizadeti, vsled česar postajajo vidiki za izvedbo projekta carinske unije vedno več na svoji verjetnosti. Pričakuje se, da že prihodnji teden prinese razjasnitev tega vprašanja.

Krasne vence

za birmo kakor tudi šopke, vence za neveste, ročne šopke, razno cvetlično listje, nagrobne vence izdeluje in nudi po najnižji konkurenčni ceni

Rado Pregrad

Industrija umetnih cvetlic

Podčetrtek Dravska banova

Edino domače večje slovensko podjetje te vrste.

Ali ste poravnali naročnino ?

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

	Uradni tečaj	Prosti tečaj
	Din	Din
1 angleški funt	276.30	276.35
1 ameriški dolar	56.80	56.70
1 avstrijski šiling	8.—	7.99
1 belga	7.90	7.90
1 bolgarski lev	—41	—41
1 češkoslov. krona	1.684	1.68
1 francoski frank	2.224	2.22
1 italijanska lira	2.976	2.97
1 grška dragma	—73	—73
1 madžarski pengő	9.90	9.90
1 nemška marka	13.54	13.52
1 poljski zlot	6.37	6.32
1 romunski lej	—338	—33
1 španska peseta	5.80	5.70
1 danska krona	15.217	15.12
1 švicarski frank	10.956	10.95
1 hol. gold.	22.84	22.81
1 turška lira, papir	26.90	26.90
1 zlati frank	10.959	10.96
1 kanadski dolar	56.50	56.50
1 norveška krona	15.21	15.23
1 brazilski milreis	5.20	5.20
1 argentinski pezos	18.70	18.70
1 švedska krona	14.23	14.20
1 egiptovski funt	283.40	283.30
1 albanski frank	—	10.90

Španska peseta beleži tekem tedna znaten padec in kaže poleg tega trenutno nagibanje navzdol.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 425.50—426.50, 7% Blairovo posojilo 82.25—83, 8% Blairovo posojilo 92.25 do 93, 7% investicijsko posojilo 88 do 88.50, tobačne srečke 25 ponudba, 4% obveznice 51—52.50, begluške obveznice 66.50—67, Rdeči križ 39 povpraševanje, posojilo državne hipotekarne banke 84 do 85.50, Seligmanovo posojilo 83 do 83.50.

Pri večini državnih papirjev se kaže slabejša tendenca. Razlike so malenkostne ter ne znašajo niti pol odstotka.

Privatni efekti: Ljubljanska kreditna banka 120 povpraševanje, Prva hrvatska štedionica 930—935, Strojne tovarne 80, Trboveljska premogokopna 305 — 307, Kranjska industrijska družba 312, Združene papirnice Vevče 120 povpraševanje, Nar. banka 7.825—7.950, Kreditni zavod 170 do 180, Obrtna banka 36 povpraševanje.

>Trboveljska< še vedno nestalna, sicer neizpremenjeno.

Pridobivajte nove naročnike!

Tržna poročila.

Vino.

V Dalmaciji je vinsko tržišče že daljšo dobo mrtvo. V severni Dalmaciji so se cene obdržale in v nekaterih krajih, kjer je blago večinoma razprodano, celo porastle. Nasprotno pa so cene v srednji in južni Dalmaciji v padanju.

Boljše šibeniško črno vino se prodaja po 3 Din, belo po 4 Din; v okolici Šibenika belo po 3 Din, črna vina pa po 2.60—2.70 Din liter. Severno od Šibenika se plačuje črno vino po 16 Din za stopnjo Maliganda v hektolitru. Na otokih srednje Dalmacije se plačuje po kakovosti 16—20 Din, boljši pelješki opoli pa po 20—25 Din za hektol. alkoh. stopinjo, dočim se plačuje vino v južnih delih Dalmacije po 15—18 Din stopinja.

Jajca.

Cene na svetovnih tržiščih jajc se v poslednjem času niso spremenile, pač pa plačujejo naši izvozniki za blago po 2 do 3 pare manj, ker so se na inozemskih tržiščih povpraševanja nekoliko znižala.

Perutnina.

Ker so se na inozemskih tržiščih cene perutnine nekoliko učvrstile, je opaziti tudi pri nas neznaten porast v cenah.

Konoplja.

Na našem tržišču za konopljo v Odžacih so se cene nekoliko okrepile ter dosega prvovrstno kmečko blago ceno 4 do 4.75 Din, drugovrstno 3.25—3.75 Din, sardirana konoplja pa 2.75—3.50 Din.

Živina.

Na zagrebškem živinskem sejmu so cene goveje živine še nadalje čvrste ter niso popustile kot pretečeni teden v Ljubljani. Pač pa so padla v ceni teleta živa od 50 pr do 1 Din, zaklana pa za 1:50 do 2 Din pri kg. Dalnje padanje beležijo tudi nepitani prašiči in pujski.

Goveja živina se je plačevala: krave mlekarice 3000—4000 Din komad, za meso 3:50—6 Din kg žive teže; junice za rejo 2000—3000 Din komad, za meso 6:50—7:25 Din kg; volji I. 8:25 Din, II. 7—7:75 Din; biki 5:50—6 Din; teleta živa 7:50—9 Din, zaklana 11—11:50 Din, slaba teleta zaklana 8—9 Din kg.

Konji so bili predmet živahne kupčije ter so se na trgu prvič pojavili kupci za Francijo za Pariz. Cena paru konj je znašala 2700—9000 Din; konji za meso so se plačevali po 1:50—2 Din kg žive teže.

Prašiči pitani 9—9:50 Din, nepitani 7—8 Din za kg žive teže; sremški prašiči zaklani 11—12 Din kg; pujski (odojki) 80—140 Din komad.

Opij.

Cene opija so padle tako globoko, da ne krijejo stroškov pridelovanja, ki se računajo na pribl. 270 Din za kg. Hamburško tržišče pa notira opij na višini 240 Din za kg. Svetovna potreba opija znaša okoli 450.000 kg sirovega opija, a sta ga lani glavni producentinji Jugoslavija in Turčija sami pridelali 650.000 kg. Od lanske letine leži v južni Srbiji še 120.000 kg neprodanega blaga.

Tržišče tekstilnih sirovin.

Bombaž je zlasti v aprilu letos močno nazadoval ter beleži na newyorški borzi 9:75 centa za libro, medtem ko je pred letom notiral 16:60 cent.

Nekoliko mirnejše je tržišče z volno. Vendar je cena kamgarna na merodajnem antverpenskem tržišču v aprilu nazadovala od 22:375 na 21:750 Dol.

Surova svila zaznamuje tudi močan padec in je padla v aprilu na najnižjo točko 2:18 Dol. za funt v Newyorku. Evropsko tržišče za konopljo je slabo ter so cene v nazadovanju.

Železo.

V zagrebški veletrgovini z železom se beležijo sledeče temeljne cene:

Šipkasto železo 3:45 Din, betonsko železo 3:35 Din, traverze 3:60 Din, žebliji 4:40 Din, žica žgana in svetla 3:80 Din, pocinkana žica 4:10 Din, trgovske zlitine 5:30 Din za kg.

Pločevina črna 100×200 cm: 0:5 mm 4:90 Din, 0:6 in 0:75 mm 4:70 Din, 10 mm 4:50 Din, 1:5 in 2 mm 4:40 Din, 3 mm 4:10 Din, 4 in 5 mm 3:90 Din kg.

Bela angleška pločevina: 0:32 mm 7:50 Din, 9:40 mm 7:45 Din kg.

Pocinkana pločevina se je zaradi belgijske izvenkartelne konkurence pocenila za 50 par ter ima sledeče temeljne cene (650×1000 mm plošče): št. 16 6:70 Din, št. 18 6:90 Din, št. 20 7:05 Din, št. 22 7:10 Din, št. 24 7:55 Din; v ploščah po 100×200 cm: 0:50 mm 6:85 Din, 0:55 mm 6:80 Din, 0:60 mm 6:70 Din, 0:75 mm 6:45 Din, 1 mm 6:20 Din kg.

Cink in baker v nadaljnem padanju.

Na londonski kovinski borzi so cene cinka in bakra ponovno močno padle, vsled česar so tudi občutno padli tečajji vseh, razen južnoafriških papirjev, kar je povzročilo precej razburjenja v borznih krogih.

Vzroki padca cen platine.

Poročali smo že o nenadnem nazadovanju cen platine, ki je vrednost te kovine v zadnjem času izenačila s ceno zlata. Po poročilih strokovnih listov je vplival na ceno izvoz platine iz Rusije, ket njen največji produkt. Strokovni krogi so mnenja, da se bo padanje cen platine še vedno nadaljevalo.

Za stabilizacijo cen srebra.

Cene srebra so v zadnji dobi globoko padle. Ker je srebrna valuta zakonito denarno merilo, po katerem se ravna skoraj polovica sveta, zlasti Azija, je padanje srebrne valute v veliki meri prispevalo k neugodnemu svetovnemu gospodarskemu položaju. Sedanji kongres Mednarodne trgovske zbornice je vsled tega sklenil v bližnjem času sklicati konferenco, ki se bo bavila z vprašanjem stabilizacije cen srebra.

ŽITO.

Že podatki o izvozu v mesecu marcu so pokazali, da so naše žitne zaloge večinoma razprodane. Cene na svetovnih tržiščih so tako nizke, da bi bil izvoz našega žita v sedanjih razmerah zaradi previsokih cen nemogoč. Tekom tedna pa so pri nas žitne cene tako narastle, da bi se že izplačalo navzlic prohibitivnim carinam žito k nam uvažati.

Pšenica je na ljubljanski blagovni borzi poskočila za 20 do 32 Din ter beleži sledeče cene, mlevska voznina, franko slovenska postaja, plačilo v 30 dneh:

potiska, zdrava, rešetana, suha, 80 kg težka, z 1% primesi 260—262.50 Din;

srbobranska, zdrava, rešetana, suha 80 kg težka, z 1% primesi 257.50—260 dinarjev;

bačka, Subotica okolica, 79/80, z 2% primesi 250—252.50 Din;

bačka, Sombor okolica, 79 kg težka, z 2% primesi 230—232.50;

baranjska, 79 kg težka, z 2% primesi 227.50—230 Din.

Moka je tem podražitvam primerno porastla v ceni za 25 Din ter notira franko slovenska postaja, plačilo v 30 dneh:

banatska, nularica 365—370 Din;

bačka, nularica 345—350 Din.

Koruza je šla tudi neznatno navzgor in notira ob mlevski voznini (če ni drugače pripomnjeno), takojšnja dobava, slovenska postaja:

suha, zdrava, rešetana 150 do 152.50 dinarjev;

suha, zdrava, rešetana, navadna voznina 155—157.50 Din;

činkvantin baranjski, navadna voznina 212.50—215.

Lesno tržišče.**Francija kupuje romunski les.**

Zadnje dni se je v Romuniji sklenilo lepo število velikih zaključkov za dobavo lesa v Francijo. Cene niso visoke, a vendar odgovarjajo današnjim tržnim razmeram. V romunski lesni industriji se opazja prizadevanje, da se izdelava lesa prilagodi zahtevam francoskega trga.

Prodaja lesa.

Direkcija šum v Ljubljani je razpisala več prodaj lesa. Ponudbe je vložiti do 26. t. m. — Oglasi so na razpolago pri Zbornici TOI.

Dobave.

300 kub. m mehkega jamskega lesa nabavi do 21. t. m. Direkcija državnega rudnika v Velenju.

500 kub. m drv nabavi dražbenim potom dne 22. t. m. Dravska divizijska komanda.

150 kub. m hrastovega lesa nabavi do 21. t. m. Direkcija državnega rudnika Kakanj.

Podrobni pogoji pri Zbornici TOI.

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Na borzi vlada še vedno mrtvilo.

Cene so neizpremenjene, a kažejo razmere na Hrvaškem in v drugih delih države, da bodo šle zopet navzdol, ker so notacije povsod nižje.

Teden je minil ob običajnih, minimalnih sklepkih in je potekel tudi — brez povpraševanj!

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Ustanovljeno 1857

Franc Klemenc
tovarna salam in konzerv
Vič pri Ljubljani

Telefon 2785

Zahtevajte cenik!

Trgovski slovarček.

(Nadaljevanje.)

Import — uvoz; **importirati** — uvoziti; **importer** — uvoznik.

Impregnirati — prepojiti; tudi drugače obdelati v svrhu ojačanja.

Inkluzivno — vključno.

Inflacija — poplava denarnega trga z bankovci.

Informacija — pojasnilo.

Inicijalke — velike začetne črke.

Inskosna tvrdka — samolastna (last enega samega gospodarja).

Insolvenca — plačilanezmožnost, konkurz; **insolventen** — plačila nezmožen.

Intabulacija — vknjižba zastavne pravice na nepremičnino.

Intervencija — posredovanje; **intervenirati** — posredovati.

Interpretirati — razlagati, tolmačiti.

Inventar — oprava, popis predmetov; **inventirati** — popisovati imovinske dele; **inventura** — popis (ovanje) imovinskih delov.

Investicija — vloženi kapital za potrebe kakega podjetja.

Journal (izg. žurnal) — dnevnik.

Junior — mlajši.

Jury (izg. žiri) — odbor za presojanje.

Kalkulacija — izračunavanje cen.

Kalo — izguba na teži vsled časovne usušitve.

Kavcija — jamstvo za prevzete obveze.

Kolekcija — zbirka.

Kolektivno — skupno (kolektivni podpis = podpis določenega števila upravičencev).

Kolportaža — raznašanje časopisov in knjig, v rabi tudi za razširjanje raznih vesti.

Komisija — vodstvo trgovskih poslov po naročilu tretje osebe; tudi naročilo blaga v določenih vrstah in dimenzijah.

Komisijonar — oseba, ki opravlja trgovske posle po naročilu in za račun tretje osebe.

Komitent — naročnik.

Kompakten — združen, gost.

Kompenzacija — poravnava računa s protivrednostjo.

Kompletan — izvršen, dopolnjen; **kompletirati** — dopolniti.

Kompanjon — družabnik.

Komanditna družba — trgovska družba, pri kateri eden ali nekateri od družabnikov jamčijo za podjetje s celim premoženjem, nekateri (zunanji člani) pa samo s svojim vložkom.

Komandisti — notranji člani komanditne družbe.

Komplementarji — zunanji člani komanditne družbe.

Koncern — glej Concern.

Koncesija — dovoljenje.

Konjunktura — časovno razpoloženje tržišča, stanje gospodarstva; **konjunkturist** — izkoriščevalec časovnega razpoloženja na tržišču ali pri gospodarskih razmerah.

Kontingent — določeni del dobave za kritje celotne potrebe; **kontingentirati** — razdeliti celotno potrebo na posamezne dobavitelje.

Kontinent — celina.

Kontrakt — pogodba; **kontraktualno** — pogodbeno.

Konvencija — dogovor, sporazum.

Konverzija — prenos dolga na račun drugega upnika pod ugodnejšimi pogoji; **konvertirati** — spremeniti določbe prvotne pogodbe na boljše za obvezanca.

Konzoreij — trgovsko udruženje za doseg kakega cilja ali za izvršitev kakega določenega podjetja.

Kooperativno — z združenimi močmi.

Kotiranje — dopustitev borznega trgovanja z vrednostnimi papirji.

Kopirati — posnemati, odtisniti; **kopija** — posnetek, odtis.

Korektura — popravek; **korigirati** — popraviti.

Kredit — imetje, tudi terjatev, zaupanje; **kreditirati** — zaupati, posoditi.

Kupon — odrezek.

Kvaliteta — kakovost.

Kvantiteta, kvantum — množina.

Kvarta — četrta kakovost.

Kvartal — četrtletje; **kvartalno** — četrtletno.

Kvota — razmerni del.

Legat — zapisek, pripadek, oporoka.

Legalno — zakonito.

Legalizacija — uradno overovljenje.

Licenca — uradno dovoljenje.

Liferant — dobavitelj.
Likvidacija — razdelitev imovine in zaključenje poslov.
Likviden — tekoč.
Limitacija — določitev najvišje cene;
limitirati — določiti najvišjo ceno.
Loco — na mestu.
Lukrativno — dobičkanosno.
Luksus — razkošje.
Lustrum — razdobje petih let.
Majoriteta — večina, nadvlada.
Makler — senzal, mešetar.
Maksimalno — najvišje, največ; **maksimirati** — določiti najvišjo ceno ali mero.
Mala fide — zlonamerno, v slabi veri.
Malverzacija — goljufija.
Manipulacija — postopek (ročni postopek).
Manko — izguba na teži, primanjkljaj.
Masivno — čvrsto.
Masa — celokupna imovina.
Materijal — gradivo.
Media — srednja vrsta.
Medio — v sredi meseca.
Mehanično — strojno, tudi nezavedno, brez volje.
Meeting (izg. miting) — javno zborovanje.
Memorandum — kratko sporočilo ali objava.

Merkantilno — trgovsko.
Minimum — minimalno — najmanj.
Mistifikacija — zmeda, razširjanje neresničnih vesti.
Minoriteta — manjšina.
Model — vzorec; **modelirati** — oblikovati.
Moderno — novo, sodobno.
Modifikacija — predpriprava.
Monte — kakor je zloženo.
M. p. (manu proprio) — lastnoročno.
Moratorij — odgoditev plačil.
Navigacija — pomorska plovba.
NB. (nota bene) — pomni dobro.
Negativno — neugodno, narobe.
Negirati — zanikati.
Netto — čisto; **netto cassa** — brez odbitkov.
Nota — beležka.
Notorično — splošno znano.
Obligacija — zadolžnica, obveznica; **obligo** — obveza.
Optirati — svobodno izbrati.
Oportuno — razmeram prilagodeno, **oportunist** — človek, ki se zna prilagoditi razmeram.
Pagina — stran knjige; **paginirati** — označiti knjigo po straneh (ne po listih).
Panika — poplah, zmeda.
Pariteta — enakovrednost.
Participacija — udeležba na dobičku.
 (Dalje sledi.)

Praktični nasveti.

Izprememba barve cvetlice.

Nekaj ambre zmešaj z 10 grami salmijaka in pridene po 5 gramov lužne oli (Potasche), vinsko-kamene soli in živega apna, dodaj še 1 gram lavendljevega olja in en posušen, v prah zmlet divji kostanj. Vso to snov dobro zmešaj ter jo spravi v veliko posodo s širokim vratom in tudi primeroma širokim vratom (najboljše kozarec za vkuhanje sadja), da zamoreš nad njo držati cvetlico ali tudi po več cvetlic obenem. Ostri plini, ki jih razvijajo te snovi, hitro spremenijo naravno barvo vsake cvetlice. Snov je porabna daljšo dobo, vendar mora biti hermetično zaprta, sicer izpuhti in izgubi moč.

Proti škiljenju.

Ta napaka pokazi marsikateri lep obraz. Škiljenje se sicer dá odpraviti operativnim potom, vendar so take operacije za sedaj še precej drage. Marsikdo pa je odpravil škiljenje že na ta način, da je zdravo oko močno prevezal in podložil v očesno votlino toliko vate, da se ni moglo premikati. Obvezo je treba nositi vsaj 14 dni. Mišičevje škilečega očesa se medtem privadi pravilnega kretanja in se navadno škilavost neha, ko odstraniš obvezo, kar stori v mračnem prostoru, da preveč svetlobe ne škodi nevajenemu očesu.

Vam ustreči

naša želja!

Zadovoljnost odjemalcev

pa dosežete, če jim postrežete z najboljšim med dobrim,

zato jim ponudite

**Dr. Pirčevo
sladno kavo**

Velepražarna »PROJA«

Ljubljana, Aškerčeva ulica 3

Veletrgovina kolonijalne in špeterijske robe

Jvan Jelačin, Ljubljana

**Zaloga sveže pražene kave,
mlelih dišav in rudninske vode**

Točna in solidna postrežba!

Zahtevajte cenik!